Lietas Nr. C08047416
Lietas arhīva Nr. C-0106-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē, 2017.gada 22.martā

Alūksnes rajona tiesas
tiesnese A.Strupule
rakstveida procesā izskatīja civillietu ***Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA"*** pilnvarotā pārstāvja ***Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Julianus Inkasso Latvija"*** maza apmēra prasībā pret ***/pers. C/*** par naudas piedziņu un

konstatēja

2016.gada 3.novembrī prasītājas Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" pilnvarotā pārstāve Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Julianus Inkasso Latvija" cēlusi Alūksnes rajona tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. C/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja noslēgusi ar SIA "VALDIS" apdrošināšanas līgumu Nr.1814923 par īpašuma pēc adreses /adrese A/, apdrošināšanu uz laika posmu no 10.11.2005. līdz 09.11.2006. 2006.gada naktī no 20. uz 21.oktobri apdrošinātais īpašums tika bojāts, par ko policija izsniegusi izziņu, norādot, ka notikušajā vainīgs atbildētājs. Saskaņā ar policijas izziņu, kriminālprocess nodots Alūksnes rajona tiesā 2008.gada 10.aprīlī.

Prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 516,47 LVL (734,87 EUR) apmērā.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, prasītājam ir prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumu, kuru atlīdzinājis apdrošinātājs. Atbildētājam esot pienākums atlīdzināt zaudējumu prasītājai. Atbildētājam piedāvāts labprātīgi atlīdzināt zaudējumu, bet tas neesot darīts.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus 6% gadā jeb 0,01644 % dienā no zaudējuma summas 734,87 EUR.

Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits. Attiecīgi, prasība daļā par zaudējumu piedziņu par tiesvedības pakalpojumiem 103,30 EUR apmērā esot apmierināma.

Apdrošināšanas atlīdzība esot izmaksāta sakarā ar to, ka atbildētājs pārkāpis likumu un viņa rīcība bijusi prettiesiska. Tā kā atbildētājs neesot sedzis zaudējumus labprātīgi, prasītāja, atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 EUR (fiksētā maksa 85,37 EUR + PVN 21% 17,93 EUR) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana, utt.). Ņemot vērā minēto, prasītāja uzskata, ka atbildētājam ir pienākums segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Tie esot prasītājas papildus izdevumi.

Prasītāja norādījusi, ka nav izmantojusi mediāciju pirms prasības celšanas tiesā, kā arī nevēlas to izmantot tiesvedības laikā.

Saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Civillikuma 1675., 1753., 1757., 1765., 1779., 1784., 1893.pantu, Civilprocesa likuma 5., 195., 250.^{18}, 250.^{19}, 250.^{20}pantu, prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai:

- galveno parādu 838,17 EUR apmērā;
- likumiskos procentus 151,14 EUR apmērā;

kopā 989,31 EUR;

- visus tiesas izdevumus, tajā skaitā, valsts nodevu 148,40 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR;
- noteikt tiesības prasītājai par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Parādsaistību summu ieskaitīt prasītājas AAS "BALTA" pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, kontā AS "Swedbank", Nr./konta numurs/.

Prasītāja nav lūgusi lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Alūksnes rajona tiesa 2016.gada 11.novembrī nosūtījusi atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi (dati no VMIS lietas 44.lapa) prasības pieteikuma norakstu un paskaidrojuma veidlapu (lietas 46.lapa).

Atbildētājs līdz tiesas noteiktajam termiņam 2016.gada 12.decembrim paskaidrojumu tiesā nav iesniedzis. Prasības summas apmēru un aprēķinu nav apstrīdējis, lietas iztiesāšanu tiesas sēdē nav lūdzis.

2016.gada 16.decembrī tiesas sūtījums saņemts atpakaļ Alūksnes rajona tiesā ar pasta atzīmi "Beidzies glabāšanas laiks" (lietas 48.-50.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, bet otrā daļa paredz, ka, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, vai trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē *(redakcijā, kas bija spēkā līdz 31.12.2016.)*.

Tādēļ tiesa uzskata, ka atbildētājs par prasību ir informēts un lietu var izskatīt rakstveida procesā.

Alūksnes rajona tiesa 2016.gada 16.decembrī nosūtījusi pusēm, tajā skaitā atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi, tiesas paziņojumu par to, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma norakstu varēs saņemt no 2017.gada 22.marta (tiesas paziņojums lietas 47.lapā).

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

No lietas 21.-22.lapā esošās Apdrošināšanas polises Nr.1814923 redzams, ka starp prasītāju un SIA "VALDIS" noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta apdrošināšanas polise, ar kuru apdrošināts nekustamais īpašums pēc adreses /adrese A/. Minētā līguma darbības laiks noteikts no 2005.gada

10.novembra līdz 2006.gada 9.novembrim.

No prasības pieteikumā minētā izriet, ka polises darbības laikā – 2006.gada naktī no 20. uz 21.oktobri apdrošinātajam īpašumam tika nodarīti bojājumi, kas fiksēti 27.10.2006. Apskates protokolā Nr.1-68482 (kopija lietas 25.lapa).

No lietas 28.lapā esošās Valsts policijas Alūksnes rajona policijas pārvaldes 14.11.2006. Uzziņas redzams, ka ar 2006.gada 24.oktobra lēmumu par minēto faktu uzsākts kriminālprocess Nr./numurs/ pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

Lietas 29.lapā atrodas Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes 2012.gada 25.jūnija atbilde uz prasītājas pieprasījumu, kurā norādīts, ka kriminālprocess Nr./numurs/ 10.04.2008. nodots Alūksnes rajona tiesai.

Ar Alūksnes rajona tiesas 2008.gada 19.maija spriedumu krimināllietā Nr./numurs/ /pers. C/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Ar Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2008.gada 29.jūlija lēmumu krimināllietā Nr.11100049406 Alūksnes rajona tiesas 2008.gada 19.maija spriedums atstāts negrozīts, apsūdzētā /pers. C/ apelācijas sūdzība noraidīta (lietas 39.-40., 41.-43.lapa).

Līdz ar to tiesa atzīst par pierādītu atbildētāja vainu SIA "VALDIS" īpašuma /adrese/, bojāšanā.

Saskaņā ar Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, [..].

Lietas 23.lapā atrodas SIA "VALDIS" 25.10.2006. Pieteikuma par īpašumam nodarītiem zaudējumiem Nr.I-68482 kopija (lietas 23.-24.lapa).

Lietas 26.lapā atrodas licencētas būvfirmas SIA "VALDIS" valdes priekšsēdētāja /pers. E/ 23.10.2006. Tāmes Nr.1 kopija par Alūksnes tirgus nojumes telpas, bojātās starpsienas apšuvuma atjaunošanu un remontu /adrese/ par summu 616,47 LVL.

Lietas 27.lapā atrodas ĪAAD vadītājas /pers. F/ 14.07.2008. Atlīdzības aprēķina Nr.68482 kopija, kurā norādīta izmaksājamā summa 516,47 LVL (kopējā aprēķinātā atlīdzība 616,47 LVL – kopējais pašrisks 100,00 LVL).

No lietas 30.lapā esošā maksājuma uzdevuma Nr.75158 redzams, ka Apdrošināšanas akciju sabiedrība "BALTA" 16.07.2008. izmaksājusi SIA "VALDIS" 516,47 LVL.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

2013.gada 24.aprīlī prasītājas pārstāve nosūtījusi atbildētājam 23.04.2013. paziņojumu par zaudējumu atmaksu 516,47 LVL, kurā lūgusi atlīdzināt zaudējumu 516,47 LVL apmērā līdz 23.05.2013. ieskaitot šo naudas summu norādītajā SIA "Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontā (lietas 31., 32.-34.lapa).

2013.gada 6.oktobrī prasītājas pārstāve nosūtījusi atbildētājam 05.10.2016. pretenziju par zaudējumu atmaksu 734,87 EUR apmērā, kurā lūgusi atlīdzināt zaudējumu 734,87 EUR apmērā līdz 17.10.2016. ieskaitot šo naudas summu norādītajā SIA "Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontā (lietas 35., 36.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos rakstveida pierādījumus par nodarītajiem zaudējumiem un to apmēru, jo atbildētājs tos nav apstrīdējis un pretējus pierādījumus tiesā nav iesniedzis, kā arī pierādījumus par samaksu nav iesniedzis.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama apdrošināšanas atlīdzība 734,87 EUR apmērā.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā ir noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantā noteikto – procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka sākot no 2013.gada 17.maija līdz 2016.gada 20.oktobrim, aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus – 6 procenti gadā no nodarītā zaudējuma pamatsummas 734,87 EUR, kas ir 151,14 EUR (lietas 6.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta nosacījumiem procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Kā redzams no lietas materiāliem, atbildētājs vairākkārt brīdināts par zaudējumu labprātīgu samaksu, bet atbildētājs zaudējumus nav samaksājis un pieļāvis parāda samaksas kavējumu. Atbildētājs nav cēlis iebildumus pret aprēķināto summu un tās aprēķina kārtību. Tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķināto procentu aprēķins ir pamatots un no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami likumiskie procenti 151,14 EUR apmērā.

Tā kā atbildētājs nesedza prasītājai zaudējumus labprātīgi, prasītāja atbilstoši 2011.gada 12.oktobra Sadarbības līguma Nr.01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai (lietas 11., 12.-13.lapa) ir pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītāja norādījusi, ka radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 EUR (fiksētā maksa 85,37 EUR + PVN 21% 17,93 EUR) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.).

Tiesa ņem vērā tiesu praksi un konkrēti Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumā Nr.SKC-0093/2015 izteiktās atziņas. Līdzīgā lietā Augstākā tiesa ir norādījusi, ka strīds risināms, ievērojot Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā paredzētās regresa prasības mērķi un piemērojot Civillikuma Saistību tiesību daļas 8.nodaļā iekļautās tiesību normas, kas regulē katra mantiski novērtējama pamatuma jeb zaudējumu atlīdzināšanas kārtību.

Tiesa, izanalizējot minēto Sadarbības līgumu, secina, ka prasītāja AAS "BALTA" ar šo līgumu pilnvarojusi SIA "Julianus Inkasso Latvija" administrēt parāda piedziņu, tāpēc atzīst, ka administrēšanas izdevumi, kurus prasītāja norādījusi kā zaudējumus, nav atzīstami par zaudējumiem Civillikuma 1779.panta izpratnē, kas būtu radušies atbildētāja prettiesiskas darbības vai bezdarbības dēļ. Trešajām personām nevar būt saistošas izmaksas par lietas administrēšanu, kas aprēķinātas saskaņā ar prasītājas un tās pilnvarotās personas starpā noslēgto sadarbības līgumu.

Tiesa ievēro, ka prasītājas pārstāvis, atsaucoties uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.jūnija spriedumu Nr.SKC-0093/2015, nav ņēmis vērā, ka tur ir runa par Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja administrētā Garantijas fonda izlietotajiem līdzekļiem.

Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 103,30 EUR apmērā piedziņu ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tiesa uzskata, ka apmierināms prasītājas lūgums noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet vēl nesaņemtās pamatparāda summas, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītāja ir cēlusi mantiska rakstura prasību, prasības summa ir 989,31 EUR.

Prasība apmierināta daļēji par summu 886,01 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 EUR, - 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 EUR.

Valsts nodeva -15% no 886,01 EUR ir 132,90 EUR.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: samaksātā valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasības daļai 132,90 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR (maksājuma uzdevumi – lietas 9., 10.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par desmit dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 41.panta pirmo daļu, 97., 193., 195., 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

Daļēji apmierināt Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" pilnvarotās pārstāves Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasību pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Piedzīt no ***/pers. C/*** (personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese B/) par labu ***Apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA"*** (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese: /adrese C/) zaudējumus 734,87 EUR (septiņi simti trīsdesmit četrus *euro* un 87 centus), likumiskos procentus 151,14 EUR (viens simts piecdesmit vienu *euro un* 14 centus) par laiku no 17.05.2013. līdz 20.10.2016., kopā 886,01 EUR (astoņi simti astoņdesmit sešus *euro* un 01 centu) un tiesas izdevumus 137,60 EUR (viens simts trīsdesmit septiņus *euro* un 60 centus), pavisam kopā 1023,61 EUR (viens tūkstotis divdesmit trīs *euro* un 61 centu).

Piedzītā summa iemaksājama Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" pilnvarotās pārstāves Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Julianus Inkasso Latvija" (reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/) norēķinu kontā Nr./konta numurs/, AS "Swedbank".

Prasību pārējā daļā noraidīt.

Atzīt Apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. C/ likumiskos procentus - 6% (sešus procentus) no simta gadā – no pamatsummas 734,87 EUR (septiņi simti trīsdesmit četriem *euro* un 87 centiem).

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2017.gada 22.marta, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Noteikt ***/pers. C/*** sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laiku pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesnese A.Strupule